

Dictamen en relació amb la consulta formulada per l'alcalde d'un Ajuntament sobre l'accés a les dades del Padró Municipal d'Habitants per part de la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament amb la finalitat de difondre un programa de formació.

Es presenta davant l'Agència Catalana de Protecció de Dades un escrit que subscriu l'alcalde d'un Ajuntament i en el que es demana el parer de l'Agència sobre la sol·licitud de la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament per disposar de les dades del Padró Municipal d'Habitants (noms, cognoms i adreça dels pares de nens i nenes, d'entre zero i tres anys, empadronats en el municipi, escolaritzats o no), per tal de difondre un programa de formació per a pares i mares, organitzat pel Departament de la Generalitat de Catalunya competent en serveis socials i l'Ajuntament.

S'acompanya a l'escrit de consulta la carta que signada pel regidor delegat d'Educació de l'Ajuntament i que, com s'exposa a l'escrit de consulta a l'Agència, seria el que s'adreçaria als pares i mares per difondre l'esmentat programa formatiu.

Es fa constar en aquest document que el programa de formació està organitzat pel Departament de la Generalitat de Catalunya competent en serveis socials, amb la col·laboració d'una Universitat i que la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament s'ha adherit a aquest programa.

Analitzat l'escrit de consulta i el document que l'acompanya, vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, s'emet el dictamen següent:

I

Ateses les similituds entre la present consulta i la anteriorment formulada pel mateix Ajuntament en relació a la cessió de determinades dades personals contingudes al padró municipal d'habitants a un tercer contractat pel propi Ajuntament per a la realització d'un treball de camp corresponent a un estudi sobre les situacions de dependència de la gent gran del municipi, es poden reproduir les consideracions generals efectuades en aquell dictamen.

En relació al contingut del padró municipal d'habitants, la gestió del mateix i l'aplicabilitat de la normativa de protecció de dades, en l'anterior dictamen va quedar exposat el següent:

“Atès que la consulta que es planteja fa referència a l'accés a determinades dades de caràcter personal del padró municipal d'habitants, en referir-se als veïns empadronats del municipi, cal recordar, en primer lloc, que al padró municipal d'habitants s'han d'inscriure les persones residents en un municipi, amb una triple finalitat, d'acord amb la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local (en endavant, LBRL): determinar la població del municipi, ésser requisit per adquirir la condició de veí

i serveix per acreditar la residència i el domicili habitual (articles 15 i 16 LBRL). A més d'aquestes funcions la Llei de Règim Electoral General (LOREG) preveu l'elaboració del cens electoral a partir de les dades incloses al padró que també serveix per elaborar estadístiques oficials. A això cal afegir, complementàriament, que el padró també pot servir per a la creació de fitxers o registres de població que tenen per finalitat la comunicació dels diferents òrgans de cada Administració pública amb els interessats residents en els territoris respectius, respecte a les relacions jurídicoadministratives derivades de les seves competències respectives (disposició addicional segona de la LOPD).

En el padró es contenen dades personals consistentes en: el nom i cognoms, el domicili habitual, la data i el lloc de naixement, número del document d'identitat (o pels estrangers la tarja de residència o número del document acreditatiu de la seva identitat), certificat o títol escolar o acadèmic, a més d'aquelles dades que puguin ésser necessàries per a l'elaboració del cens electoral (article 16.2 LBRL). La gestió del padró correspon als ajuntaments amb mitjans informàtics i han de realitzar les actuacions i operacions necessàries per a mantenir actualitzades les dades que es continguin en el padró per a que concordin amb la realitat (article 17 LBRL).

Atès que el padró comporta el tractament de dades de caràcter personal li és d'aplicació el règim jurídic de protecció de dades de caràcter personal (LOPD) i per tant cal tenir en compte els principis i disposicions que es contenen en aquesta normativa.

L'article 3 de la LOPD, apartat d), considera tractament de dades el conjunt d'operacions i els procediments tècnics de caràcter automatitzat o no, que permetin recollir, gravar, conservar, elaborar, modificar, bloquejar i cancel·lar, així com les cessions de dades que se'n derivin. En conseqüència, qualsevol tractament que es faci per part de l'Ajuntament en tant que responsable de determinats fitxers o tractaments de dades de caràcter personal quedarà sotmès als principis i disposicions que es contenen en aquesta normativa, independentment de la naturalesa i característiques del fitxer de dades en què es puguin contenir, és a dir, independentment de que les dades de caràcter personal objecte de consulta puguin provenir del padró municipal o d'altres fitxers de dades."

II

La consulta se centra en l'accés per part de la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament a les dades del padró municipal.

Els articles 14, 15 i 16 del Reial Decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals, regulen el dret d'informació dels membres de les Corporacions locals i preveuen l'accés a aquella informació que estigui en poder dels serveis de la Corporació i sigui necessària pel desenvolupament de la seva funció.

L'article 16.3 de la Llei de Bases de Règim Local preveu la cessió de les dades del Padró Municipal a altres Administracions públiques sense el consentiment dels interessats, només quan sigui en exercici de les seves competències i exclusivament per assumptes en què la residència o el domicili siguin dades rellevants. Per tant, seguint l'anterior dictamen de la directora de l'Agència, "més justificat serà l'accés a les dades del padró en supòsits en què la pròpia Administració pública, en aquest cas

l'Ajuntament (...), exerceixi les competències que té atribuïdes per llei i, en els quals, el domicili o la residència sigui una dada fonamentalment necessària per dur-les a terme, (...) doncs la interpretació contrària al tractament de la residència o domicili impossibilitaria la seva realització, tot i que es tracti d'una competència municipal. En aquests mateixos termes es posiciona la Sentència dictada per l'Audiència Nacional de 21 d'abril de 2004, relativa al tractament de dades de caràcter personal del Padró municipal d'habitants”.

En el cas de la difusió del programa de formació, l'Ajuntament, a través de la Regidoria d'Educació, és competent per a exercir una activitat educativa en virtut del que disposa l'article 71 del Decret Legislatiu 2/2003, com a activitat complementària de les pròpies d'altres administracions públiques i per altra banda l'article 31 i 34.2 de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, també habilita l'Ajuntament per a dur a terme una iniciativa d'aquest tipus. Per tant, l'Ajuntament està legitimat per accedir a les dades del padró.

Ara bé, en el compliment de les seves funcions, la Regidora d'Educació de l'Ajuntament ha de respectar el principi de qualitat consagrat a l'article 4 de la LOPD, la qual cosa també es va reflectir al Dictamen 7/2007 en els termes següents:

“les dades de caràcter personal únicament seran tractades per a les finalitats determinades, explícites i legítimes per a les quals s'han obtingut, sense diferenciar si el tractament de dades personals és de caràcter públic, com és el cas del padró, o privat. En conseqüència, l'Ajuntament només podrà utilitzar les dades de caràcter personal contingudes en el padró municipal en exercici de les seves competències administratives.”

A més, d'acord amb l'article 8.6 del Reial Decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la LOPD, les dades de caràcter personal hauran de ser cancel·lades quan hagin deixat de ser necessàries o pertinents per a la finalitat per a la qual hagin estat recollides.

III

D'altres aspectes que caldrà considerar, tot i no ser objecte de la present consulta, esdevindran en el moment en que els interessats s'inscriguin a les llars d'infants per participar en els corresponents tallers que s'haurà de donar compliment al deure d'informació de l'article 5 de la LOPD. En aquest sentit, reiterem també el que va quedar exposat al dictamen 7/2007 indicant textualment:

“Aquest article disposa que els interessats als quals se sol·licitin dades personals han de ser prèviament informats de manera expressa, precisa i inequívoca de l'existència d'un fitxer o un tractament de dades de caràcter personal, de la finalitat de la recollida de les dades i dels destinataris de la informació; del caràcter obligatori o facultatiu de la resposta a les preguntes que els siguin plantejades; de les conseqüències de l'obtenció de les dades o de la negativa a subministrar-les; de la possibilitat d'exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició; i, de la identitat i la direcció del responsable del tractament o, si s'escau, del seu representant. Quan s'utilitzin qüestionaris per a la recollida de la informació, com és el cas, haurà de figurar-hi, de manera clarament llegible, les advertències anteriorment esmentades.”

Així mateix, si s'escau, per part del responsable del tractament, caldrà dur a terme la creació del fitxer de dades de caràcter personal corresponent a aquesta recollida d'informació per a la inscripció als tallers i notificar-lo a l'Agència Catalana de Protecció de Dades.

D'acord amb les consideracions fetes fins ara en relació amb la consulta plantejada es fan les següents:

Conclusions

El padró municipal d'habitants és un registre que es configura com una base de dades de caràcter personal, i per tant li és d'aplicació la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de dades de caràcter personal i caldrà tenir en compte els principis i disposicions que es contenen en aquesta norma.

L'Ajuntament, en exercici de les seves competències, està legitimat per accedir a les dades del padró municipal.

En els escrits que s'adrecin als possibles interessats en el programa formatiu s'ha donar compliment al deure d'informació de l'article 5 de la LOPD.